

необхідно на підзаконному рівні достатньо чітко регламентувати правила торгів на ринку земель, шляхом схвалення відповідного порядку і методики.

Поряд з перевагами законопроект має і низку недоліків. По-перше, не достатньо чітко прописано механізм обмеження доступу іноземців до ринку земель сільськогосподарського призначення. По-друге, було б доцільно передбачити спеціальний механізм дострокового припинення договору оренди для подальшого продажу угідь для звичайних селян. Без відсутності такого механізму, орендарі будуть відмовляти особам у припиненні орендних відносин, якщо вони матимуть намір продати ділянку не орендарю. По-друге, відсутні реальні норми і механізми ціноутворення, тобто не зрозуміло як буде формуватися ціна на землю сільськогосподарського призначення. Нормативна грошова оцінка не забезпечить справедливої ціни, адже вона з великою ймовірністю може бути необґрунтованою.

Таким чином, на проектній стадії бажано забезпечити усунення вищевказаних недоліків досліджуваного законопроекту, адже мова йде про документ, який може стати правовим підґрунтям функціонування ринку сільськогосподарських земель. Окрім цього, доцільно передбачити правову допомогу і супровід для громадян України, які прийняли рішення продати власний земельний пай. Мається на увазі, що громадяни повинні бути поінформовані про ринкові ціни, порядок проведення операцій на ринку земель, ризики та інше. На нашу думку, запроваджувати ринок земель сільськогосподарського призначення необхідно паралельно з оновленням земельного законодавства, і перш за все Земельного кодексу України. Тільки тоді, земельна реформа буде ефективною та дозволить досягти бажаного результату.

Бібліографічні посилання:

1. Проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66948 (дата звернення: 09.10.2019).

Арнаутова Богдана Сергійовича,
здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

БЕЗРОБІТТЯ В ГЛОБАЛЬНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ СЕНСІ

Безробіття є невід'ємною складовою ринкової економіки, одним із негативних наслідків дії закону попиту і пропозиції. Через це багато країн світу створюють програми з подолання безробіття, але жодної із цих країн не вдалося ліквідувати це явище повністю. В умовах глобалізації ринку праці, ця проблема стала більш актуальною, а відсоток безробітних з кожним роком тільки зростає, саме тому ця проблема потребує подальшого дослідження та знаходження варіантів вирішення зазначеного питання.

Проблеми безробіття знайшли своє відображення в роботах вітчизняних та закордонних вчених, практиків, зокрема: С. Бандури, В. Близнюка, Д. Богині, І. Бондар, Ф. Кене, Е. Лібанова, Т. Мальтуса, К. Маркса, А. Сміта та інших.

Рівень безробітного населення у віці 15—70 років зріс з 8,2% у 2010 до 9,1 у 2015 році. Показник безробітних працездатного віку за 5 років підвищився з 8,9% до 9,5%. Аналіз даних зареєстрованого безробіття в Україні у 2010—2015 роках, дає змогу простежити збільшення цього показника. У 2010 році середня кількість зареєстрованих безробітних становила 452,7 тис. осіб (1,6% до населення працездатного віку), а у 2015 році ця кількість у середньому підвищилась до 460,2 тис. осіб, тобто 1,8% населення працездатного віку [1, 73].

Відстороненість від ринку праці протягом тривалого часу зумовлює зростання небажаних наслідків, як у соціальній та економічній сферах, так і у сфері особистого життя безробітних. Тривале безробіття спричиняє професійну деградацію працівника, послаблення мотивації до праці, руйнування професійних навичок та втрату трудової дисципліни, що має негативний ефект на якість робочої сили. Набагато легше повернути до продуктивної зайнятості тих людей, котрі перебували у стані безробіття короткий проміжок часу, оскільки відносно невеликий період незайнятості не призводить до цілковитої декваліфікації. Натомість процес переходу особи зі статусу довготривалого безробітного у статус працевлаштованого дуже проблемний, а інколи — взагалі нездійснений [1, 74].

Безробіття є макроекономічною проблемою, яку формують такі чинники: 1) структурні зрушення в економіці, що призводять до масштабних змін у структурі й кількості попиту на робочу силу; 2) зниження темпів економічного розвитку спричиняє зменшення кількості робочих місць, порушення збалансованості кількості працівників і кількості робочих місць; 3) недостатній сукупний попит; 4) інфляція викликає скорочення капітальних вкладень, зниження реальних доходів населення, що викликає збільшення пропозиції зі зменшенням попиту на робочу силу; 5) співвідношення цін на фактори виробництва, яке веде до переважання працездатних технологій; 6) сезонні коливання виробництва, що викликають зміни у попиті на робочу силу; 7) науково-технічний прогрес, що збільшує диспропорції між попитом і пропозицією робочої сили [2, 31-32].

Серед чинників, які впливають на рівень безробіття, зокрема, можна виділити:

1) роботодавці ставлять дуже високі вимоги до працівників і хочуть сплачувати працівникам мінімальну зарплату; (при цьому рівень заробітної плати є низьким, та таким що є недостатнім в сучасних умовах)

2) роботодавці не оформлюють належним чином працівників або оформляють на 0.5 ставки, хоча вони працюють на повній ставці;

3) малокваліфіковані робітники бажають мати високий рівень заробітної платні;

4) низький рівень економіки є недостатніми, для того щоб роботодавці встановлював високий рівень заробітної платні та працював, тільки на законних підставах;

5) роботодавці прагнуть знайти висококваліфікованого спеціаліста, який має високий рівень знань, навичок та досвід в певній сфері, але при цьому сплачувати середню заробітну платню, але шукають таким працівників серед студентів;(тобто вектор пошуку направлений саме на студентів)

б) люди, які живуть в селах не мають місць роботи;

7) велика частина населення що працює в сезон, не зареєстровані офіційно за місцем роботи.

Зазначені проблеми, виникають у зв'язку з низьким рівнем економіки.

Зростання рівня безробіття в Україні виглядає особливо сумно на тлі зростаючої трудової міграції. Майже кожен третій роботодавець сьогодні має справу з нехваткою кваліфікованої робочої сили. Головною причиною такого відпливу кадрів у країни ЄС стає дуже низька мінімальна заробітна плата, вона є найнижчою серед країн – членів ЄС та становить 136 євро, тоді як у Польщі – 750 євро, у Чехії – 702 євро, Германії – 2 054 євро [3, 492].

Слід зазначити, що такими темпами трудова міграція населення стане чи не найголовнішою проблемою в державі, бо за таких обставин економіка країни буде триматися лише на міжнародних інвестиціях, працездатне населення покине державу, а люди похилого віку не зможуть утримувати достатній рівень в країні.

Сучасні тенденції розвитку економіки вимагають кількісно-якісної зміни змісту освіти, яка одночасно задовольняла б вимоги локального, національного та глобального ринку праці. Глобалізація економіки супроводжується посиленням ролі знань та розширенням сфери освітніх послуг, які стають не просто найбільш затребуваними продуктами людської діяльності, а й одним з ключових чинників соціально-економічного зростання. З огляду на це перед національною системою освіти постає завдання формування якісно нового професійно-освітнього та наукового потенціалів суспільства, що дозволить країні конкурувати на світовому ринку товарів і послуг, забезпечить рівний доступ громадянам країни до гідної праці та кращих умов життя [4, 293].

Аналізуючи сучасний стан безробіття, можна зробити висновок, що великий перелік проблем виникає через низький рівень економіки, з іншого боку глобальна проблема безробіття залежить від наповнення та заміни людей на робототехніку. Україна має безліч проблем, що впливають на відсоток безробіття. Тому законодавцем повинно враховуватись питання доцільності освіти, зниження податків, структурна завантаженість державних органів та низький рівень заробітної платні.

Бібліографічні посилання:

1. Харчук С. Безробіття як одне з глобальних проблем світу та напрями його подолання. *Економіка та держава*. 2016. № 7. С. 71-76.
2. Полуяктова О. Проблеми безробіття в Україні. *Економіка і суспільство*. 2016. № 2. С. 31-35.
3. Сардак С., Беліч Ю. Проблематика безробіття у глобальному та національному вимірах. *Економіка і суспільство*. 2018. №17. С. 490-495.
4. Ільч Л. Структурні зрушення транзитивного ринку праці: теорія і методологія регулювання: дис. на доктора економ. наук: 08.00.07/ інст. демограф. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи НАН України Київ, 2018. 596 с.